

J. S. BACH

Német zeneszerző, régi muzsikusközeléből származik. 1685-ben született Eisenachban (ebben az évben született Händel is).

Először zeneórát kapott, majd orgonista apjától, majd orgonista bátyjától. Bach még nem volt tízéves, amikor szüleit elvesztette. A kis János Sebastyén rendkívüli zeneszeretettel mutatta, hogy a feladott zongoradarabokat igen gyorsan tanulta meg. Egy alkalommal érdeklődése bátyjának, az akkor leghíresebb műveit tartalmazó füzete felé irányult, amelyet azonban elrejtettek előle. A kis Bach buzgalma ekkor ártatlan cselre vetemedett. Bátyja a tiltott füzetet rácsos ajtájú szekrényében őrizte, de a fiú észrevette, hogy kezével be tud nyúlni a rácson, és ki tudja emelni a füzetet. Ily módon éjszakánként, amikor mindenki aludt — mivel még gyertyája sem volt — holdfénynél másolni kezdte a könyvet.

Hét hónapi kitartó munka után végre kézre került a becses zsákmány. Nagy izgalommal megpróbálta hasznosítani, vagyis játszott belőle, amíg rá nem jöttek a turpisságra és irgalmatlanul el nem szedték tőle a nagy fáradtsággal készült másolatot.

Tanulmányai befejeztével hosszú ideig kisebb német városokban, többek között Weimarban működött, majd Köthenben a hercegi zenekar karnagyaként volt. Itt komponálta hangszeres műveit, a zenekar számára írt és hat Brandenburgi versenyt (ezt a Brandenburgi

„Nem pataknak, inkább tengernek kellene hívni” — mondotta róla Beethoven

(Bach német szó, magyarul patakot jelent.)

örgróf rendelte Bachtól) s a Wohltemperiertes Klavier (magyarul: jól hangolt zongora) első kötetét.

Életének leghosszabb idejét Lipcseben töltötte, mint a híres Tamás templom orgonistája, karnagya, tanára és városi zongorázgató.

Neveltjei, 10-14 éves fiúk énekeltek Bach örök értékű alkotásainak kóruszámait.

Bach felesége, Anna Magdaléna szoprán énekesnő volt. Az ő számára állította össze az azóta közkedve ismert zongorakönyvecskét: „Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach” (Kottáskönyvecske Anna Magdalena Bach számára)

Élete utolsó hónapjaiban szem- és fülbetegsége kínozza, látása fokozatosan romlott, végül mevakult.

1750. július 28-án a lipcsei János templom temetőjében temették el.

Bach gyermekei közül többen ugyancsak híres muzsikusként váltak ismertté.

MŰVEI KÖZÜL NÉHÁNYAT JEGYEZZ MEG!

H - MOLL MISE
JÁNOS PASSIÓ
ZENEI ÁLDOZAT
A FÚGA MŰVÉSZETE

IV. FELVONÁS

Robinyin az ítéletidő ellenére összehívta a csapatát. Eközben Szuszanyin a kolostortól távolra, az erdő mélyére vezeti a lengyeleket. Bevallja, hogy becsapta őket, mire megölik.

Epilógus: Moszkva népe a cár győzelmét ünnepli, és Szuszanyint hősként gyászolja. A cár bevonul a fővárosba.

Zenei áldozat

Nagy Frigyes porosz király sokat hallott már a Tamás-templom híres karnagyáról, s szeretete volna művészetét közvetlen közelről élvezni. Bach hosszas unszolás után rászánta magát a hosszú és fáradságos útra, Lipcse-től Berlinig. A Berlin melletti Potsdamban, gyönyörű kastélyban élt Nagy Frigyes uralkodó, aki maga is képzett fuvolaművész volt. Épp a szokásos esti hangverseny megkezdése előtt kapta a hírt, hogy az idős Bach megérkezett.

Frigyes személyesen körülvette a palotában, s felszólította, hogy játsszék az új zongorákon. A király fúgatémát adott fel neki, amelyet Bach művészi rögtönzéssel feldolgozott. Erre a király hat szót foglalkoztató fúgát kívánt hallani tőle. A jelenlévő muzsikuskok nagy csodálkozására, Bach ezt a kívánságot is művészi rögtönzéssel teljesítette. Lipcsebe hazatérve, a királytól kapott témára egy három és egy hatszólamú művet komponált. Az egészet rézbe metszette, s a királynak ajánlotta. Ez a története a Zenei áldozat keletkezésének.